

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විද්‍යාලය

විද්‍යා උසස් සහකික පත්‍ර පාඨමාලාව – 02 මට්ටම

අවසාන පරීක්ෂණය – 2023/2024

MYF2522- සංග්‍රහක ගණිතය 4

කාලය: - පැය කුනයි.

දිනය :- 29-10-2023

වේලාව :- ප.ව. 9:30 – ප.ව. 12.30.

A කොටසේහි සියලුම ප්‍රශ්න වෙළව පිළිතුරු සපයන්න. B කොටසේහි ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

A කොටස

- දිග 8 cm වූ තන්තුවක එක් කෙළවරක් සිරස් බිත්තිය මත A ලක්ෂයකට සවිකර ඇති අතර අනෙක් කෙළවර ස්කන්ධිය 4 kg සහ අරය 5 cm , කේන්ද්‍රය O වූ සුම්ම ඒකාකාර ගෝලයේ මත්‍යිට ලක්ෂ්‍යයකට අමුණා ගෝලය සුම්ම සිරස් බිත්තිය ස්පර්ශ කරමින් සමනුලිතතාවයේ පවති නම් තන්තුව බිත්තිය සමග සාදන කෝණය සෞයන්න.
- AB සහ BC සමාන දිගැති බර W සහ $3W$ වූ ඒකාකාර දුඩු දෙකක් B හි නිදහසේ එකට සමබන්ධ කර ඇත. දුඩු දෙකෙහි A සහ C දෙකෙලවර සුම්ම තිරස් තලයක් මත තබා ඇත්තේ සැකිල්ල සිරස් තලයක පිහිටා පරිදිය. දුඩු අතර කොණය 60° නම්. B හි ප්‍රතිත්ව්‍යාව සෞයන්න.
- ස්කන්ධිය m වූ අංශුවක් $2l$ දිග තන්තුවක මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යයට සවි කර ඇති අතර, එහි එක් කෙළවරක් O ස්ථාවර ලක්ෂ්‍යයකටද අනෙක් කෙළවර O හරහා යන සිරස් ද්‍රෝඛික් මත වලනය විය භැංකි ස්කන්ධිය m වූ මුදුවකට ගැටුගා ඇත. අංශුව, y ඒකාකාර කෝණික ප්‍රවේශයකින් තිරස් වෙනත්තාකර පළයක වලනය වන්නේ නම්, තන්තුවෙහි කොටස් දෙකම සිරසට $\cos^{-1}\left(\frac{3g}{l\omega^2}\right)$ කෝණයකින් ආනත බව පෙන්වන්න.
- ඉණිමගක ගුරුත්වකේන්ද්‍රය එහි දිගෙන් $\frac{1}{3}$ කින් පිහිටි අතර එය සිරස් තලයක පිහිටා පරිදි එක කෙළවරක් රළ තිරස් තලයක් මත තබා අනෙක් කෙළවර සිරස් බිත්තියකට සේන්තු කර ඇත්තේ, ඉණිමගේ ගුරුත්කේන්ද්‍රය බිත්තියට සම්පූර්ණ පිහිටා පරිදිය. එක් එක් ස්පර්ශ ලක්ෂ්‍යයේ සුර්ශණ සංග්‍රහකය μ වන අතර ඉණිමග සිමාකාරී සමනුලිතතාවයේ පවතින විට සිරසට θ කෝණයකින් ආනත නම් $\tan \theta = \frac{3\mu}{2-\mu^2}$ බව පෙන්වන්න.
- අරය a වන සන අර්ථගෝලයක ස්කන්ධි කේන්ද්‍රය එහි තල මුහුණතට $\frac{3a}{8}$ දුරින් පිහිටා ඇති බව පෙන්වන්න.
- පිළිවෙළන් ස්කන්ධිය m සහ 2 m වූ P සහ Q අංශු දෙකක් දිග l වූ සැහැල්ලු අවිතන්ය තන්තුවක දෙකෙලවරට සමබන්ධ කර ඇත. මෙහි $l > \frac{\pi a}{2}$ චේ. කේන්ද්‍රය O හා අරය a වූ සුම්ම සන ගෝලයක ඉහළම ලක්ෂයේ P අංශුව රඳවා ඇති අතර Q අංශුව නිදහසේ එල්ලෙමින් පවතී. P අංශුව නිදහස් කර t කාලයකට පසු OP සිරසට θ කෝණයක් සාදයි නම් $3a\theta^2 = 2g(1 + 2\theta - \cos \theta)$ බව පෙන්වන්න.

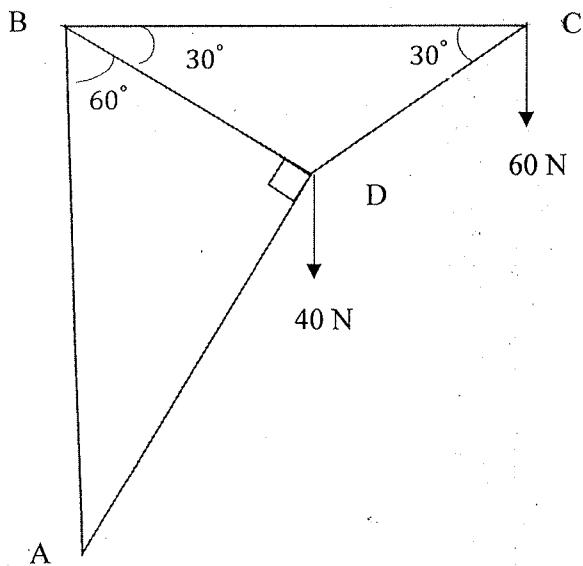
7. එකිනෙකේහි ස්කන්දය m වූ A හා B අංග දෙකක් දිග $2l$ වූ තන්තුවකට සම්බන්ධ කර ඇත. මුළු පද්ධතිය සූම්ට නිරස් තලයක තබා ඇත්තේ B අංගව A සිට l දුරකින් පිහිටි. C ලක්ෂයක පිහිටන පරිදිය. B අංගව AC ට ලැබක දිගාවකට n ප්‍රවීගයකින් ප්‍රක්ෂේපනය කරයි. තන්තුව ඇදීමෙන් පසු එක් එක් අංග වලනය විමට පටන් ගන්නා ප්‍රවීග සහ තන්තුවේ ආවේශි ආතනිය සොයන්න.
8. ස්කන්ධය m හා $4m$ වූ සූම්ට එකාකාර ගෝල දෙකක් එකිනෙක දෙසට පිළිවෙළින් $2n$ සහ $6n$ වේගයෙන් පැමිණ ගැටෙ. ගෝල අතර ප්‍රත්‍යාගති සංග්‍රහකය $\frac{1}{2}$ නම්, ගැටුමෙන් පසු B හි වේගය සොයන්න.
9. A සහ B යනු එකම නියැදි අවකාශයේ $P(B') = \frac{2}{3}$, $P(A \cup B) = \frac{5}{8}$, $P(A/B) = \frac{3}{4}$ වන පරිදි වූ සිද්ධි දෙකකි.
- $P(B)$,
  - $P(A \cap B)$,
  - $P(A)$
  - $P(A' \cup B')$) සොයන්න.
10. යන්තුයක් නිපදවන බල්බ වලින් 20% ක් දේශ සහිත නම්, අහමු ලෙස තෝරාගත් බල්බ 4 කින් 3 ක් දේශ සහිත විමේ සම්භාවනාව ගණනය කරන්න.

B කොටස

11. දිග $2a$ වූ සමාන එකාකාර AB හා BC දුටු දෙකක් B හි දි දුටු ලෙස සම්බන්ධ කර ඇත. $A\hat{B}C = \frac{\pi}{2}$. AB නිරස්ව සහ BC සිරස් ව පිහිටන පරිදි අරය r වූ වළඳේලක් මත මෙම පද්ධතිය සීමාකාර සමතුලිතනාවයේ පවතී. මෙහි $a > r$ සහ දුටු හා වළඳේල අතර සර්ථක සංග්‍රහකය μ වේ යැයි උපකල්පනය කර $\frac{1-\mu}{1+\mu^2} = \frac{a}{2r}$ බව පෙන්වන්න .
12. බර W හා දිග $5m$ වන AB සහ AC එකාකාර දුටු දෙකක් A හි සූම්ට ලෙස සම්බන්ධ කර ඇත. B හා C දෙකෙකුවර සූම්ට නිරස් මෙය සිරස් මත තබා ඇත්තේ $BC = 8m$ වන පරිදිය. AB සහ AC ට මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය පිළිවෙළින් D සහ E වේ. පද්ධතිය සිරස් තලයක සමතුලිතව තබා ඇත්තේ CD සහ BE යැංශුල්ල අවිතන්ය තන්තු දෙකක් ආධාරයෙනි.
- $B\hat{C}D = \tan^{-1} \frac{1}{4}$ බව පෙන්වන්න.
  - තන්තුවේ ආතනිය සහ A සි ප්‍රතික්‍රියාව සොයන්න .
13. කේත්දුයේදී 2α කේත්‍යයක් ආපාතනය කරන අරය r වූ එකාකාර තල ආස්තරයක ගුරුත්ව කේත්දුය, සම්මතික අක්ෂය මත කේත්දුයේ සිට $\frac{2rs \sin \alpha}{3\alpha}$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න .
- මෙම AOB කේත්දුක බණ්ඩය A ලක්ෂ්‍යයෙන් නිදහස් එල්ලා ඇති විට, එහි සම්මතික අක්ෂය සිරස සමගාථ කේත්‍යයක් සරුදි නම $\tan \theta = \frac{3\alpha \tan \alpha}{3\alpha - 2 \tan \alpha}$ බව පෙන්වන්න.

14. පෙන්වා ඇති රාමුවේ, $BC = 6a$ වේ. රාමුව A වලින් අයවි කර B හිදී BD ට ලම්බකට පහලට යොදු බලයක් ආධාරයෙන් BC තිරස් වන පරිදි තබා ඇත. බර 60N සහ 40N පිළිවෙළින් C සහ D වලින් එල්ලා ඇත.

- B හිදී යොදු බලය ද.
- A හිදී අයවිවේ ප්‍රතික්‍රියාවේ විශාලත්වය සහ දිගාව ද සොයන්න.
- තෝරා අංකනය හාවිතා කරමින් බල රුප සටහන අදින්න. එමගින් දැඩි මත ක්‍රියාකරන බල ගණනය කර ඒවා ආනතියක්ද තෙරපුම් ද යන වග සඳහන් කරන්න.

15.

- a) ස්කන්ධය M වූ තුවක්කුවක බඳ තිරස සමඟ α කෝණයක් සාදන අතර එයට සුම්මට තිරස් තලයක් මත නිදහසේ වාන්දු විය ගැකිය. m ස්කන්ධයෙන් යුත් උණ්ඩයක් වෙඩි තැබීමෙන් තිරසට θ කෝණයකින් ආනතව v ප්‍රවේගයකින් තුවක්කුවෙන් පිටවේ නම්,

$$\tan \theta = \left(1 + \frac{m}{M}\right) \tan \alpha \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

- b) ස්කන්ධය 1kg වූ A ගෝලයක් 10 ms^{-1} ප්‍රවේගයකින් වලිත වන අතර එම දිගාවම 8 ms^{-1} ප්‍රවේගයකින් වලිත වන ස්කන්ධය 2.5kg වූ B ගෝලය හා ගැටෙ. ගැටුමෙන් පසු A හා B හි ප්‍රවේග පිළිවෙළින් u සහ v නම් සහ ප්‍රත්‍යාග්‍ය සංග්‍රහකය e නම්, $u = \frac{10}{7}(6 - e)$ සහ

$$v = \frac{4}{7}(15 + e) \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

එනඩින්, $\frac{50}{7} \leq u \leq \frac{60}{7}$ සහ $\frac{60}{7} \leq v \leq \frac{64}{7}$ බවත් අප්‍රේහනය කරන්න.

16. දිග l හා ප්‍රත්‍යාස්ථානා මාපාංකය $m g$ වූ සැහැල්ල ප්‍රත්‍යාස්ථානා තන්තුවක එක් කෙළවරක් O අවල ලක්ෂ්‍යයකට සහ අනොක් කෙළවර ස්කන්ධ ඡ ම වූ අංශුවකට සම්බන්ධ කර ඇත. ආංශුව O හි රඳවා සිරුවෙන් මූණ හරිනු ලැබේ. අංශුව ක්ෂේක නිශ්චලතාවයට පත්වන විට O සිට පහලට ගමන් කර ඇති දුර සොයන්න. පසුව ඇතිවන අනුවර්ත්ති වලිතයේ ආවර්ථ කාලය,

$$2 \sqrt{\frac{l}{g}} \left(\pi - \cos^{-1} \frac{1}{\sqrt{3}} + \sqrt{2} \right) \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

17.

- a) කම්පලක, පැයකට ගෙවන වැටුප් සහ එයට අදාළ සේවක සංඛ්‍යාව පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

වැටුප් / පැය රුපියල්.	සේවක සංඛ්‍යාව f
800-900	14
700-800	30
600-700	52
500-600	79
400-500	206
300-400	146
200-300	88
100-200	45

- i. මධ්‍යනාය
ii. සම්මත අපගමනය
iii. මධ්‍යස්ථානය ගණනය කරන්න
iv. කුටිකතා සංග්‍රහකය ගණනය කර ව්‍යාප්තියේ හැඩිය දළ සටහනකින් පෙන්වන්න.
- b) එක්තර රෝගයක් සඳහා වන පිරික්සුම් පරික්ෂණය 100% විශ්වාසදායක නොවේ, වෙටරසය ඇති පුද්ගලයෙකු පරිජා කළ විට ඔහුට රෝගය වැළදී ඇති බව පෙන්වීමේ සම්භාවනාව 99% කි. වෙටරසය නොමැති පුද්ගලයෙකු පරික්ෂා කළ ඔහුට රෝගය වැළදී ඇති බව පෙන්වීමේ සම්භාවනාව 5% කි. ජනගහනයෙන් 0.5% කට වෙටරසය වැළදී ඇතේ. අහැළු ලෙස තෝරාගත් පුද්ගලයෙකු වෙටරසය සඳහා පරික්ෂා කරනු ලැබේ.
- i. A යනු පුද්ගලකුට වෙටරසය නොමැති බව යන සිද්ධිය ද B යනු පරික්ෂා කළ පුද්ගලයාට රෝගය වැළදී ඇතැයි පෙන්නුම් කිරීමේ සිද්ධිය ලෙස ද ගෙන මෙය රුක් සටහනක් මගින් දක්වන්න.
- ii. පරික්ෂා කළ පුද්ගලයාට රෝගය වැළදී ඇතැයි පෙන්වීමේ සම්භාවනාව සොයන්න.
- iii. පරික්ෂා කළ පුද්ගලයාට රෝගය වැළදී ඇති බව පෙන්නුම් කරයි නම් පුද්ගලයාට රෝගය නොමැති පිළිම් සම්භාවනාව සොයන්න
- iv. ඉහත (iii) කොටසේ පිළිතුර අනුව, මෙම පරික්ෂණයේ සංල්කාවය පිළිබඳව කෙටියෙන් අදහස් දක්වන්න.